Aan de gemeenteraad

Datum	: 27 september 2022
Zaaknummer	: 581995
Contactpersoon	: G. Wagenaar
Telefoonnummer	: 06 11992325

Onderwerp: Doorontwikkeling Van Wijken Weten

Geachte voorzitter en leden,

Het college heeft kennisgenomen van de uitkomsten van de evaluatie van 'Van Wijken Weten' en vindt ze herkenbaar. Met het wijkgericht werken hebben we iets bijzonders in handen, wat fantastisch kan worden. Daar is wel een duidelijke ambitie en een volgende stap voor nodig. We gaan daarom de werkwijze van het wijkgericht werken bestendigen en verder doorontwikkelen.

Inwoners van Arnhem verdienen een overheid die dicht bij ze staat en vanuit dat perspectief handelt. Met de invoering van de Teams Leefomgeving hebben we hiermee een eerste stap gezet en we bouwen hier graag op door. Daarnaast willen we wijkgericht werken verder een plek geven in de totale werkwijze van de gemeente, ongeacht op welk beleidsterrein. Dat betekent dat we ontwikkelingen, knelpunten en kansen binnen de samenleving integraal oppakken, vanuit het perspectief van de inwoner en passend bij het 'DNA' van het gebied.

Graag gaan wij hierover de komende periode met uw raad het gesprek aan in het kader van een nieuwe Koersnota 2.0 voor Van Wijken Weten. Met deze brief informeren wij u over de lopende ontwikkelingen, zodat u deze kunt betrekken bij het bespreken van het evaluatierapport van 'Van Wijken Weten' en het rapport van de Rekenkamer.

Evaluatie Van Wijken Weten

De afgelopen jaren is binnen de gemeente Arnhem gewerkt met een wijkgerichte aanpak onder de naam 'Van Wijken Weten'. In 2021 is een evaluatie uitgevoerd naar deze aanpak. Bij ons voorstel van 13 juli 2021 heeft uw raad het evaluatierapport toegezonden gekregen. In het raadsvoorstel staan de resultaten van het evaluatierapport uitgebreid beschreven. In diezelfde periode is ook een onderzoek van de Rekenkamer over dit onderwerp verschenen en aan u toegezonden.

We volgen in deze update de indeling naar drie opgaven zoals geformuleerd in het evaluatierapport:

1. Koesteren wat goed is;
2. Verbeteren van de samenhang tussen wijksturing en de stedelijke programma's;
3. Versterken van de uitvoering.

Per opgave wordt hieronder aangegeven welke stappen inmiddels gepland staan of reeds ingezet zijn.

Opgave 1: Koesteren wat goed is
Uit de evaluatie blijkt dat de intentie en structuur, zoals ooit in de beginfase van de wijkgerichte aanpak ontwikkeld is, er inderdaad voor zorgt dat de invloed en zeggenschap op wijkniveau is versterkt en dat de gemeente meer als nabij wordt ervaren. We willen deze winstpunten vasthouden richting de toekomst.

Dit blijven we versterken. Zo proberen we de inhoud van de wijkprogramma's ieder jaar concreter te maken en nog beter te laten aansluiten bij de doelgroep waarvoor deze bedoeld is. Ten aanzien van de vele (inwoners-)initiatieven in de wijken hebben we de rol en functie van wijkmanager aangescherpt zodat de verwachtingen helderder zijn. De wijkmanager gaat niet zelf initiatieven uitvoeren, maar treedt op als verbinder, procesbegeleider en aanjager.

Ook hebben we stappen gezet in de ontwikkeling van inwonersparticipatie. Hiervoor is recent het actieplan 'Samenwerken aan Arnhem' vastgesteld door uw raad. Daarbij zijn de ervaringen vanuit het wijkgericht werken belangrijk geweest. Dit actieplan wordt de komende jaren uitgevoerd met belangrijke bijdragen vanuit de wijkmanagers.

Opgave 2: Verbeteren van de samenhang tussen wijksturing en stedelijke programma's
Naast bereikte winstpunten wordt in de evaluatie geconstateerd dat de invloed vanuit de wijken op de grotere programma's, langere termijnontwikkelingen en stedelijk beleid afgelopen jaren nog beperkt bleek. Nog te vaak is ervaren dat het wijk- of bewonersperspectief en het stedelijk beleidsperspectief onvoldoende samen worden gebracht. Afgelopen jaar is de interne verbinding tussen de Teams Leefomgeving en hun collega's in de stedelijke programma's verder versterkt. Uiteindelijk kunnen de gebiedsgerichte aanpak en stedelijke programma's elkaar versterken en aanvullen. Door beter te weten wat er speelt in de wijken kunnen we effectiever onze doelen bereiken.

De evaluatie constateerde ook dat er nog geen gestructureerde werkwijze was om afwegingen te maken bij knelpunten en dilemma's. In gevallen waarin beide insteken tot verschillende voorkeuren leiden is een snellere route nodig naar een integrale afweging. Om dit te realiseren is, naast een fysiek initiatievenberaad, het sociaal initiatievenberaad ontwikkeld. Daarin worden nieuwe initiatieven binnen het sociaal domein integraal besproken door zowel adviseurs vanuit de wijken als bestuursadviseurs vanuit de stedelijke programma's. Hierdoor ontstaat er bij nieuwe initiatieven direct actief verbinding en samenhang tussen wijksturing en stadsprogramma's.

Daarnaast hebben we intern betere afspraken gemaakt over de beslisroute bij dilemma's die spelen in de wijken. Zaken die mogelijk tot frictie leiden tussen doelstellingen op wijk- en stedelijk niveau (bijvoorbeeld bij prioriteitstelling van onderwerpen) worden nu steeds integraal afgewogen.

Ten slotte stimuleren we de verbinding tussen wijkwerk en het werken in de gemeentekantoren ook bij de ontwikkeling van het ‘hybride werken’. We werken in dat kader aan het creëren van fysieke werkplekken voor de ambtelijke organisatie in de wijken. Op deze wijze wordt het voor zowel bestuursadviseurs als wijkmanagers eenvoudiger om samen in de wijk te werken en zichtbaar te zijn.

Opgave 3: Versterken van de uitvoering
Behalve aan de interne relaties wordt ook gewerkt aan de samenwerking in de uitvoering met de sociale wijkteams (zorgaanbieders), onderwijs, politie en andere maatschappelijke partijen. Daarnaast is met de kanteling naar een wijkgerichte indeling de manier waarop we de taken op het gebied van Werk en Inkomen invullen verbeterd en is ook daar de samenwerking doorontwikkeld, zodat we in de begeleiding van inwoners de omstandigheden in de wijk beter kunnen betrekken.

In het Rekenkamer-rapport is gewezen op de onpraktische inrichting van de financiële stromen. Sinds 2017 zijn veel budgetten aan de wijken toegeschreven, ook als er feitelijk niet altijd per se ruimte of aanleiding is om ze wijkspecifiek in te zetten. Dit noodzaakt ertoe om de komende twee jaar goed naar alle budgetten te kijken en de budgetten waar niet op gestuurd wordt in de wijk terug te brengen naar stedelijk niveau. Daarbij leidt de waterscheiding tussen acht wijkbegrotingen nu tot bureaucratische opsplitsing van boekingen. Die praktijk is administratief omslachtig, leidt tot verkeerde verwachtingen en is weinig effectief. De komende periode willen we met voorstellen komen om deze processen te optimaliseren en te vereenvoudigen.

Een aanverwant punt is het verbeteren van het subsidieproces waartoe eerder door de raad is besloten. De huidige wijze van subsidiëren zorgt voor verwarring en knelpunten bij zowel de ambtelijke organisatie als ook maatschappelijke partners in de stad. Zo ontbreekt een goede integrale afweging bij aanvragen en worden maatschappelijke partners voor soms korte en onzekere periodes gesubsidieerd. Inmiddels is gestart om, samen met de belangrijkste subsidiepartners in Arnhem, het subsidieproces te verbeteren. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor het hanteren van de behoefte vanuit de wijken als afwegingscriterium en voor de mogelijkheid om meerjarige subsidieafspraken te maken. De planning is dat het verbeterde subsidieproces in 2025 gereed en in werking is.

Tot slot

De uitkomsten van de evaluatie en het Rekenkamer-rapport zijn inmiddels in de dagelijkse praktijk bekend en erkend en ook al betrokken in de uitvoering. We kijken ernaar uit om die bevindingen met uw raad te bespreken en uitgangspunten vast te stellen voor de doorontwikkeling in de volgende fase van de gebiedsgerichte aanpak en zo te komen tot een nieuwe Koersnota 2.0. Het college gaat graag in gesprek met uw raad over deze Koersnota omdat juist wijkgericht werken breed gedragen wordt en heldere uitgangspunten verdient.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch